

S T S P E R U N D E
Torsdag 15. feb. 1945

VÅR KAMP.

Fra Hjemmefrontens Ledelse:

Vær med og forbø i rettsoppgjøret.
Den uro som har vist seg i enkelte befridde land, skyldes for en stor del misnøye med rettsforfølgingen mot landssvikernes. Folket har reagert mot at myndighetene ikke gjør raskt og effektivt opp med dem som har sveket, og mot at mange av landssvikerne tilsynelatende ikke bare slipper straff, men endog fortsetter i fremskutte stillinger i samfunnet.

Vi vet nå at myndighetene ofte har vrt like ivrige som folket etter å fremsætte rettsoppgjøret. Det er mangelen på klart og sikert bevismateriale som har sinket rettsforfølgingen uten at noen har villet det.

Dette må vi lære av!

Vi skal ha et rettsoppgjør med landssvikerne i Norge, ikke lynsjustis og selvtekts etter nasistisk mønster. Vi vil ikke sette flekk på vår rettstradisjon og skaffe landssvikerne ufortjent meidlenhet. Ingen urett er så stor at retten ikke kan dømme den! Men vi skal ha et raskt og effektivt rettsoppgjør, ingen byråkratisk sendrektinghet eller sentimental overbarenhet - slik som landssvikerne håper! Enhver sviker skal stå til ansvar og få sin strenge, velfortjente straff - enten han er stor eller liten.

Våre myndigheter ute og hjemmefrontens organer har gjort sine forberedelser, men oppgaven er stor og de trenger assistanse. Hver norsk mann og kvinne kan uten fare for sin egen sikkerhet være med på å forberede et raskt og rettferdig rettsoppgjør ved å hindre at beviser går til spille. Alle må nå begynne å skrive ned det de vet eller kommer over av opplysninger om landsvikerne og deres forbrytelser, for å lette politiet og domstolene i deres arbeid. Prøv ikke å bringe opplysningsene videre idag. Gjem dem på et sikkert og tørt sted og lever dem til nærmeste politimyndighet når landet er fritt igjen.

Vær oppmerksom på følgende:

Skriv ikke ned rykter eller løst snakk, men bare kjennssjørninger som du har sikker viten om.

La ikke nedtegnelsen få forge av personlig forbitrelse eller hevnfølelse. Det er den rene sannhet som interesserer.

Stol ikke på det du vet er alminnelig kjent. Det kan være et mistak. Men oppgi andre vitner som kjenner til saken.

Ta med alle enkeltheter ved det du skriver om. Når? Hvor? Hvordan? Tiøfest nedtegningen av opplysningsene.

Disse ting har det særlig interesse av å få vitnefast på det rene:

1. Hvem er medlem av NS? Hvem har vært medlem av NS etter 9. april 1940 og holdt seg ut etterpå? Når meldte han eller hun seg ut?

2. Hvem har vært med i Hirden, Germanske SS eller liknende nasistiske komorganisasjoner?
3. Hvem har angitt gode nordmenn til tysk eller norsk politi?
4. Hvem har pekt ut norske gisler for fiendem?
5. Hvem står i Gestapos eller Statspolitiets tjeneste?
6. Hvem har torturert eller brukt vold mot gode nordmenn under forhør eller i fengsel?
7. Hvem har stjållet eller ulovlig tilegnet seg verdier f. eks. fra norske organisasjoner som er "opplost" eller fra privatpersoner som har måttet reise fra landet?
8. Hvem har tjent seg rik på krigen ved arbeid for tyskerne?
9. Hvem har ansvaret for ulovlige ansettelser av offentlige tjenestemenn eller tillitsmenn?
10. Hvem har ansvaret for ulovlige bevilgninger av offentlige eller private kasser?
11. Hvem hjelper fienden med å forberede eller sette i verk ødelegelse av norske verdier, f. eks. under en tilbaketrekning?

II. Et godt kupp av NS. Mandag morgen den 12. feb. sa. kl. 10 ble matvarerlagret til AT i Skippergata 22 og Tollbugata 7 hjemsøkt av hjemmestyrkene. Tønner med sukker, sukker og kjøtt er kommet på norske hender. Umiddelbart etter den vellykkede aksjonen foretok politiet en rassia på åstedet.

Vis sankjensle i det små osi.

Den norske hjemmefronten bygger på den ukuelle sankjenslen hos det norske folket. Dossverre viser det seg at denne sankjenslen svikter når vi kommer til dagliglivets små problemer. En hel haug mennesker viser mange ganger en forbausende mangel på forståelse for andres problemer - ofte kanskje bare av tankeloshet. Vi ser det igrunnen alltid best på trikkene i Oslo om dagen. De stakkars konduktørene blir stadig skjælt ut av publikum som ikke forstår å sette seg inn i hans situasjon. Og særlig talt: Hør du ikke mange ganger stått utenfor en proppfull trikk som du burde gå for å komme heim til middag og brukte deg fordi du ikke kunne gå lengre innover i vognen, men har du ikke to minutter etter av lutte trøghet blokert midtgangen slik at minst etpar mennesker ikke din nødvendig ble stående igjen i kulda? Og hvor mange ganger har vi ikke sett den ungdomslige samfunnsstøtte X ta Bærumsbanen i holdeplasser innenbys tiltross for det kategoriske skiltet om "Ingen innenbysreisende" og tiltross for at han ser at folk med 1/2-times reise må bli stående igjen. Men viig ikke å ifrettesette ham; han har råd til å betale til første holdeplass innenbys nemlig!

Det norske folk har vent seg til å se på

alle slags forordninger og reglementer som aksjoner fra nasistenes side mot vår egen frihet, og de er derfor stoltet over alle de reglementer de klarer å bryte, men la ikke dette bli en dirlig vane. Husk at en rekke reglementer er gitt for å hjelpe de vanskeligst stillede av våre landsmenn og de må ikke lurt seg unda. Dessuten burde vi

lure oss til i det små og skål å ta hensyn til våre norske medmennesker uten at noen behövde minne oss på det. Husk vi skal igjen inn en umåtelig vanskelig tid nå - og den tiden kommer til å kreve en ubetinget solidaritet av oss. La oss allerede idag begynne med det små ting. Det er i samting et et nemmiske og et folk viser kultur.

I et annet nummer vil Siste Runde ta opp spørsmilet om svartebørsen. Det er også et område der vi kunne ta atskillig mere hensyn til de vanskelig stillede i landet vårt.

Nyhetene fra London onsdag 14/2 kl. 18.30.
Ostfronten. Budapest er falt. Med 24 salver fra 334 kanoner feiret Moskva den seierrike avslutning i et av de største slag som hittil er vunnet. Hele Budapest er i russernes hender etter å ha vært tatt ned storm av både Malinovsky/Tolbukhin i går. Belæringen varte 1 1/2 mnd., og tyskerne gjorde to utbrytingsforsök. Seieren i Budapest åpner ikke bare veien til Bratislava og Wien, men også Syd-Tyskland til de provinser der tyskere er reist for å søke beskyttelse mot de framstormende russere. Over 150.000 tyskere og ungarere ble enten drept eller tatt til fanget under kampene om byen. - I Schlesia har Konjevitsa styrker nådd over belvægs fra Oder til Dresden og står 25 km. fra Görlitz. Russene har nådd elva Queis på bærd front. Det ble i går tatt 150 steder, deriblant Neuhausen og Beuthen. Andre styrker slutter seg sammen om Sagan, og i Soran, 18 km. vest for denne by på grunn gatekamper.

Flyangrep. En kraftig styrke tunge amerikanske bombefly angrep Dresden idag. Andre amerikanske bombefly bombet Chemnitz, Magdeburg og en bru over Rhinen i Wesen. Over 1350 tunge bombefly deltok i disse operasjoner. Nesten 800 britiske bombefly angrep Dresden inatt. Ca. 600 andre tunge britiske bombefly hadde Magdeburg og Bohlen som mål. Nürnberg, Bonn og Dortmund ble også bombardert inatt. 1. britiske fly gikk tapt av de næsten 1400 som var på vingene inatt. Bombefly fra Italia angrep i går jernbanen til i Wien.

Vestfronten. Britiske tropper har hatt god framgang øst for Reichswald. De kjemper mellom Maas og Rhinen. 1. kanadiske armé sto i går bare 1 km. fra Rhinen, og sto inngres utenfor Goch i Siegfriedlinjen. Tyskerne kjemper framdeles tappt. Flere steder har briterne først overvunnet motstanden etter bajonettsangrep. 3. amerikanske armé har rykket inn i Ernen 3 km. nord for Echternacht. Det pågår gatekamper i byen. De taktiske fly-

styrker jorde i går over 1000 utfall bak fronten.

Det fjerne Østen. På Filippinen har amerikanerne i går inntatt orlogsstasjonen Cavite.

Hellas. Belæringstilstanden i Hellas er opphevret ifølg.

Norsknytt.

Frontkjemper Frank Stensrud. En lang rekke av de ran som er begravet i Oslo og omegn den siste tida, er nå oppklart. Det er en bane på 11 frontkjempere som har hjemmekjøtt både Francis Bennett, hattmaker Ullnes, buntmaker Skulderud, Spesialskillingsbanken (der det ble røvet kr. 16.000) o.s.v.. Sjefen for banden var Frank Stensrud, tidligere sveitfører i AT, sjiffor hos Axel Stang og frontkjemper. Han ble førleden etterlyst for å ha skutt ned den 25-åriga NS-politikantbæbel Harald Ingell, og ble straks etter arrestert i spissen for banden i en hytte i Barbu. Han ble dømt til døden av den såkalte alainfellige sørdomstol og skutt. Jonas Lie unnsatte ikke for å høre gode nordmannsfunn ved å føre forbryteren Stensrud opp på navnelisten sammen med dem som falt på sin post i kampen for fedrelandet.

Sprengstoff i Havn. Under eksplosjonskatastrofen ved Filipstad i desember 1943 gikk ca. 900 tonn i luften. Tyskerne skjørpet den gjenige forskriftene og begrenset bl.a. lagerlimiten til 50 tonn innen Oslo havn. Denne er nå øket, idet grensen er satt til 500 tonn pr. lager. Det er etter dette adgang til å flere skip med sprenglast 500 tonn samtidig anløper havna bare det er en viss avstand mellom dem. Etter norsk lov plikter redar og/eller kapttein å anmelde lossing lasting av slike varer til de norske havnedyndigheter. Tyskerne er nå forsvikt dette. Vi understreker om norske redare/meglere/kaptineer unnlater å foreta lovbefatlet anmeldelse, pådrar de seg straffansvar.

Tyskerne på vidde. For en tid siden bega en styrke på 80 tyskere seg innover fjelllet fra Osterdalen for å late etter fallskjerdsleaten inne ved Sotthaugen på grensen til Trondelag. De kom ut for snestorm, flere av dem fros ihjel, og 15 fikk slike forfrysninger at de måtte amputere armer eller bein. I alt mistet tyskerne fjerdedertes av styrken, og mitte kjøres ned med sleder fra fjellet etter 5 døgnes strabasur.

Budapest ble nummer 10. I alt er nå i og med Budapests fall 10 hovedsteder befriedt fra tyskerne. 8 byer ble befridd i 1944, nemlig: Rom 4/6, Paris 24/8, Bukarest 31/8, Bryssel 4/9, Luxembourg 11/9, Sofia 16/9, Athen 13/10 og Belgrad 20/9. I år var det også i Warszawa 17/1 og Budapest 13/2. De hovedstedene som det gjenstår å befri er Oslo, København, Haag og Prag.